

МОЖЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЙ ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Крекотень О.В., ст. викладач кафедри іноземних мов

В умовах нагальної потреби у спеціалістах, що володіють іноземною мовою, неможливо обійтися без осучаснення навчального процесу. З огляду на таке завдання модернізації системи педагогічної освіти виникає необхідність заміни традиційного репродуктивного навчання підготовки спеціалістів на активне, індивідуально-творче.

Застосування технології імітаційного моделювання надає великих можливостей для вирішення завдань комплексної професійної підготовки майбутніх аграріїв. Ця технологія є основним засобом формування професійно-комунікативних умінь в умовах штучно створеного середовища професійного спілкування. Таке середовище може бути створене за допомогою інформаційних засобів навчання, а також і за допомогою організованої діяльності викладача. Специфіка цієї технології полягає в імітуванні реально існуючої системи шляхом створення спеціальних аналогів (моделей), в яких відтворюються принципи організації та функціонування цієї системи. Крім того, імітаційне моделювання сприяє розвитку справжнього інтересу студентів до своєї майбутньої професії. Проблемою моделювання ситуацій професійного спілкування, ролі гри у викладанні іноземної мови займалися Є. Аргустянц, І. Гез, А. Вербицький, Л. Ковалевич, О.Іскандарова.

Імітаційне моделювання професійних ситуацій як ефективний методичний прийом відповідає потребам дня, тому що дає змогу викладачеві забезпечити високу якість та ефективність навчальної діяльності, створити умови для отримання студентами ґрунтовних теоретичних і практичних знань у вищому аграрному навчальному закладі. За ознакою відтворення (імітації) контексту професійної діяльності, її модельного уявлення в навчанні всі технології активного навчання діляться на неімітаційні та імітаційні. Неімітаційні технології не припускають побудови моделей явища, що вивчається, процесу або діяльності. Активізація досягається за рахунок відбору проблемного змісту навчання, використання спеціальним чином організованої процедури ведення заняття, застосування технічних засобів і забезпечення діалогічних взаємодій викладача і слухачів. До неімітаційних технологій відносять проблемну лекцію, семінар-дискусію з "мозковою атакою" або без неї, проектну діяльність, практичне заняття, стажування без виконання посадової ролі. Неімітаційні технології не вимагають певної моделі, активізація забезпечується системою діючих прямих і зворотних зв'язків між студентом і викладачем. В основі імітаційних технологій - імітаційне або імітаційно-ігрове моделювання, тобто відтворення з певною мірою в умовах навчання адекватності процесів, що відбуваються в реальній системі.

Відповідно до другої ознаки класифікації - наявності ролей - передбачається ігрова процедура в роботі з моделлю, тобто спілкування студентів між собою і з викладачами у процесі імітації. Згідно з цією ознакою всі імітаційні технології поділяються на ігрові і неігрові.

До ігрових імітаційних технологій відносять стажування з виконанням посадової ролі, імітаційний тренінг, розігрування ролей (інсценування), ігрове проектування, дидактичну гру. До неігрових імітаційних технологій відносять метод конкретних ситуацій. На нашу думку, використання імітаційних технологій навчання у професійній підготовці дає можливість майбутньому аграрію адаптуватися в умовах сучасної школи, успішно розв'язувати складні завдання навчально-виховної роботи, створювати необхідні умови педагогічного впливу, свідомо аналізувати та коригувати результати власної діяльності. Вивчення стану підготовки майбутніх аграріїв дозволяє зробити висновок, що впровадження активних форм і методів навчання у реальному навчальному процесі є недостатнього поширенням.

Наведемо коротку характеристику основних імітаційних технологій навчання, які, на нашу думку, найбільш доцільно використовувати у професійній підготовці майбутніх аграріїв. Аналіз конкретних ситуацій - ефективний метод активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, що характеризується наявністю конкретної ситуації, розробкою колективом варіантів розв'язання ситуацій, публічним захистом рішень ситуацій. Розрізняють декілька видів ситуацій: ситуація-проблема, ситуація-оцінка, ситуація-ілюстрація тощо. Метод конкретних ситуацій призначений для того, щоб допомогти студенту краще розібратися у процесі навчання. У більшості випадків не існує єдиного правильного рішення. Одночасне існування кількох альтернативних рішень і можливість вибору формують у студента певну гнучкість підходу до розгляду організаційних проблем. Стажування з виконанням посадової ролі - метод активного навчання контекстного типу, за якого "моделлю" виступає сама дійсність, а імітація стосується переважно виконання ролі (посади).

Висновки. Отже, оптимальність процесу професійного становлення майбутніх аграріїв значною мірою забезпечується за рахунок використання в навчальному процесі імітаційних технологій, які дають змогу студенту виявити творчу активність, привчають до відповідальності та спрямовують їх зусилля на досягнення мети.

Перспективи подальших пошуків у напрямку дослідження полягають у розробці моделі формування фахових компетенцій майбутніх аграріїв засобами імітаційних технологій.